

PROIEKTUA: 103/2016 Foru Dekretua aldatzeko proiektua. Azaroaren 16ko 103/2016 Foru Dekretu horrek sexu- eta ugalketa-osasunaren arloko prestazio sanitarioen antolamendua ezartzen du.

a) Ekimenaren bidez zer problema konpondu nahi diren

Nafarroan, azaroaren 16ko 103/2016 Foru Dekretuak, sexu- eta ugalketa-osasunaren arloko prestazio sanitarioen antolamendua ezartzen duenak, sexu- eta ugalketa-osasunerako eskubide eta prestazioen erabilera arautu nahi du, sexu eta ugalketa osasunari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoak ezarritako ikuspegi berdinzatetik.

Dekretuaren 4.9 artikulua sexu- eta ugalketa-osasunaren arloko Nafarroako zerbitzuen zorroa finkatzen du eta hartan ugalkortasun eta ugalketa tratamenduetarako prestazioak aitortzen dira sexu bereko bikotekideekin bizi diren edo bikotekiderik gabeko emakumeendako, baina, ez ordea, gizonezko bikotekiderik ez duten emakumeendako.

Bestetik, azaroaren 16ko 103/2016 Foru Dekretuaren ildo berean mintzo da, bere 3. artikuluan, Osasun kontseilariaren azaroaren 17ko 660E/2017 Foru Agindua, Nafarroako zerbitzuen zorro osagarrian sartzen dituen, batetik, sexu bereko bikotekideekin bizi diren emakumeentzako edo bikotekiderik ez duten emakumeentzako ugalkortasun eta ernalketa tratamenduen prestazioak, eta, bestetik, erektzioaren disfuntzio iatrogenikoaren tratamendu farmakologikoa.

Orobat, ekainaren 19ko 8/2017 Foru Legea, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa, zeinak 18. artikuluan ezartzen baitu, LGTBI+ pertsonen ugalketaren eta genitalen esparruko osasun laguntzari dagokionez, bermatuta egonen dela ugalketa lagunduko teknikak jasotzeko aukera eta horien onuradun izanen direla haurdun gelditzeko gaitasuna duten LGTBI+ pertsona guztiak eta haien bikotekideak, berdintasuneko eta diskriminaziorik ezeko araubidean.

Azkenik, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzko apirilaren 14ko 7/2019 Foru Legeak, 51.9 artikuluan, osasun arloko jarduketaz

diharduelarik, xedatzen du Nafarroako Gobernuak bermatuko duela emakumeek eskubide osoa izan dezatela giza ugalketa lagunduko teknikak eskuratu ahal izatea, edozein direla ere beren egoera zibila, sexu-orientazioa, jatorria edo identitatea.

Aipatutako manuen argitan, ikusten da, alde batetik, Nafarroako sistema publikoaren zorroak laguntza bidezko ugalketarako tratamenduak bakarrik aitortzen dizkiela sexu bereko bikotekidearekin bizi diren emakumeei, baldin eta urriaren 31ko SSI/2065/2014 Aginduan ezarritako teknika aplikatuaren irizpide orokorrak eta berariazkoak betetzen badituzte, eta, bestetik, gizonezko bikotekiderik ez duten emakumeei emailearen gameto bidezko intseminazio artifizialaren teknika bakarrik aitortzen zaiela (eta ez in vitro ernalketa), baldin eta aplikatutako teknikaren irizpide orokorrak eta berariazkoak betetzen badituzte. Ildo beretik doa Osasuneko kontseilariaren azaroaren 17ko 660E/2017 Foru Agindua.

Alabaina, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzko apirilaren 14ko 7/2019 Foru Legeak emakume guztiei aitortzen die eskubide hori, haien egoera zibila, sexu-orientazioa, jatorria edo nortasuna edozein delarik ere, nahiz eta baden nolabaiteko zehaztapenik eza, ez baita zehazten zer erabiltzailek izanen luketen laguntza bidezko ugalketaren arloko prestazioetarako eskubidea. Hala, prestazioaren eskuragarritasuna zehaztu gabe geratzen da, lege-esparru zabalagoa baitago Zerbitzuen Oinarrizko Zorroa arautzeko laguntza bidezko ugalketa-tekniken arloan. Izan ere, teknika horiek eskuratzeko irizpide orokor batzuk ezartzen ditu, beste muga batzuk adierazten dituztenak, hala nola gizonaren emakumearen adina eta abar, urriaren 31ko SSI/2065/2014 Aginduaren arabera.

Legezko kontraesan horren aitzinean, eta Konstituzioak onartutako ekitate- eta berdintasun-printzipioak bermatze aldera, azaroaren 16ko 103/2016 Foru Dekretua aldatu beharra dago, emakume bakarrek gainerako pazienteen baldintza beretan jaso ditzaten ugalketa-osasunaren arloko prestazioak.

b) Araua onestea beharrezkoa eta egokia den

Helburua da zerbitzuen zorroko prestazioak eskuratzeko ekitate- eta berdintasun-printzipioak bermatzea, eta legezko kontraesanetan ez egotea Nafarroako osasun-sistema publikoko zerbitzuen zorroa eta lege-mailako arauak; Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzko apirilaren 14ko 17/2019 Foru Legea, esaterako; beraz, agerikoa da hura onartzeko beharra eta aukera.

c) Arauak zer helburu dituen

Nafarroako zerbitzuen zorroa zabaltzea, gizonezko bikoterik gabeko emakumeendako in vitro ernaketaren teknika ere sartzeko. Gaur egun intseminazio artifizialaren teknika bakarrik onartzen zaie, indarrean dagoen araudiaren arabera.

d) Aukeran dauden beste konponbide batzuk (arauak edo arau ez direnak)

Ez dago bestelako konponbiderik, araudia aldatu beharra dagoelako.